

BULETIN INFORMATIV

Nr. 92

Sibiu, decembrie 2023

Colectivul ICSU Sibiu
Vă urează
SĂRBĂTORI FERICITE
și
LA MULȚI ANI 2024!

NOUTĂȚI EDITORIALE

Atlas istoric al orașelor din România / Historical Atlas of the Romanian Towns. Serie nouă / New Series. Seria A, Moldova / Series A, Moldavia, Volumul 3 / Volume 3. Roman, Dan Dumitru Iacob, Laurențiu Rădvan (coordonatori / Editors), Dan Dumitru Iacob, Laurențiu Rădvan, Irina Ungureanu, Teodor Octavian Gheorghiu, George Dan Hânceanu (Autori / Authors), Cartografie / Cartography Mariana Vlad, Traducere de / translated by Mălina-Andreea Vasiliuță, Iași, Editura Universității „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, 2022, 76 p., ilustrații, planuri, hărți, tabele+22 planuri și hărți color;

Paul Niedermaier, *Ardealul în spațiul sud-est european. Studii de istorie a habitatului din zona României în secolele IX–XIV*, București, Editura Academiei Române, 2022, 286 p., il., hărți;

Paul Niedermaier, *Siebenbürgen im südosteuropäischen Raum. Studien zur Siedlungsgeschichte des 9.–14. Jahrhunderts*, Böhlau Verlag Köln, Wien, 2023, 344 p., il., hărți;

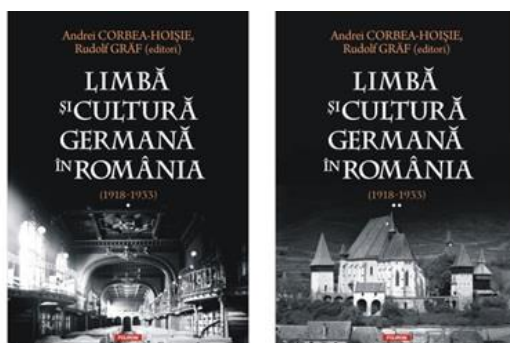

Liviu Cîmpeanu, *Universitatea Saxonă din Transilvania și districtele românești aflate sub jurisdicția ei în Evul Mediu și Epoca Modernă*, ediția a II-a revizuită, Cluj-Napoca, Editura Mega, 2023, 256 p.

Liviu Cîmpeanu, *Moldova, Polonia și Ordinul Teuton la sfârșitul domniei lui Ștefan cel Mare*. Cuvânt înainte de Șerban Papacostea, București, Editura Humanitas, 2023, 276 p.

Relații Interetnice în Transilvania. Militaria Mediaevalia în Europa Centrală și de Sud-Est, V, editori **Zeno-Karl Pinter**, Claudia Urduzia, Anca Nițoi, Răzvan C. Pop, Sibiu, Editura Muzeului Național Brukenthal, 2023, 208 p.

O istorie a Banatului, ediția a II-a, rev. și adăugită, coord. Ioan Bolovan, **Rudolf Gräf**, Cluj-Napoca, Centrul de Studii Transilvane, Editura Școala Ardeleană, 2023, 681 p., il.

Andrei Corbea-Hoișie, Rudolf Gräf (editori), *Limbă și cultură germană în România (1918–1933). Realități postimperiale, discurs public și câmpuri culturale*, vol. I-II, Iași, Polirom, 2023, 693, 723 p.

Dr. Jörg Biber, *Aventurile lui Paul Biber, mecanic de precizie pe aerodromul Sănandrei de lângă Timișoara. Nume de cod „Adebar” (1915 și 1916) / Erlebnisse von Feinmechaniker auf dem Luftschiffhafen Temeswar. Tarnname „Adebar” (1915 und 1916)*. Ediție îngrijită de / Herausgegeben von Rudolf Gräf, traducere din limba germană / Übersetzung aus dem Deutschen Raluca Nelepco, Cluj-Napoca/Klausenburg, Academia Română/Rumänische Akademie. Centrul de Studii Transilvane/Zentrum für Siebenbürgische Studien, 2023, 288 p., ilustrații, planșe, hărți.

EVENTIMENTE ȘTIINȚIFICE ȘI CULTURALE

18–20 septembrie: *Mediating urban Order*, Conferința Comisiei Internaționale de Istorie a Orașelor, Palatul Culturii, Muzeul Municipal „Regina Maria”, Iași;

29–30 septembrie: **Acad. Paul Niedermaier**, fostul director al Institutului a primit medalia „Johannes Honterus”, cea mai înaltă distincție oferită de Forumul Democrat al Germanilor din Transilvania și Biserica Evanghelică C.A. din România, cu ocazia a XXXIII-a ediție a Întâlnirii anuale a sașilor din Transilvania, la Saschiz;

12–13 octombrie: Conferință internațională, *Stephen Báthory between intended homogenization and de facto pluralisation* (ultima serie de manifestări științifice dedicată domniei și personalității marului principe al Transilvaniei și rege al Poloniei), Sibiu;

19–20 octombrie: Sesiunea anuală a Comisia de Istorie a Orașelor din România și Institutul de Cercetări Socio-Umane Sibiu cu tematica *Orașul multiethnic și multiconfesional*, Sibiu (online);

20 octombrie: *Revolutionen und Reformen. 1848/1849 im habsburgischen Mitteleuropa* (Revoluții și reforme. 1848–/1849 în Europa centrală habsburgică), prelegere susținută de **dr. Peter Urbanitsch**, membru onorific al Institutului pentru Cercetarea Monarhiei Habsburgice și a Spațiului Balcanic din cadrul Academiei Austriece de Științe, Sibiu;

2 noiembrie: **Dr. Harald Heppner**, președintele Societății pentru Cercetarea Secolului al XVIII-lea în Sud-Estul Europei, a prezentat volumul *Stadt im Wandel / Towns in Change: Der Donau-Karpatenraum im langen 18. Jahrhundert / The Danube-Carpathien area in the long 18th century* (editori: Mathias Beer, Harald Heppner, Ulrike Tischler-Hofer, Editura Peter Lang, 2023), Sibiu;

7 noiembrie: *Adaptarea proiectului „Atlas istoric al orașelor din România la noile exigențe științifice și editoriale europene”*. Prezentarea volumului *Roman* (2022), prelegere susținută de **dr. Dan Dumitru Iacob**, Sibiu;

16 noiembrie: Dialogurile ULBS – *Ardeu. O cetate dacică în sudul Munților Apuseni*, prelegere susținută de **dr. Iosif Vasile Ferencz** (Muzeul Civilizației Dacice și Romane), cu participarea a **dr. Ioan-Marian Țiplic** și **dr. Maria Emilia Țiplic**;

23 noiembrie: seara literară *Poezii ale scriitorilor germani din România & muzică*, lecutra **Maria Junesch**, eveniment moderat de **Andreea Dumitru-Iacob**, vioară elevul **Adelin Crăcea**.

8 decembrie: Sesiunea anuală a ICSU Sibiu: *Științele socio-umane la începutul mileniului al III-lea*, ediția a XVI-a (5 secțiuni: Arheologie și istorie medievală, Istorie premodernă și modernă, Istorie contemporană, Etnologie și Istoria culturii).

DIN ACTIVITATEA CERCETĂTORILOR

Andreea Buzaș a publicat articolele „The Traditional Village Represented in Romania’s Open-Air Ethnographic Museums”, în *Ethnographica et Folkloristica Carpathica* 25 (2023), 205–216 și „Breviar de patrimoniu etnologic – prispa (marcă a identității și ospitalității)”, *Patrimoniu Imaterial și Cultură Tradițională*, noiembrie 2023, 29–32. **Vasile Ciobanu** a publicat studiul „Clasa politică și opinia publică românească față în față cu populația germanofonă din noile provincii alipite în 1918”, în *Limbă și cultură germană în România (1918–1933). Realități postimperiale, discurs public și câmpuri culturale*, ed. Andrei Corbea-Hoișie, Rudolf Gräf (Iași: Editura Polirom, 2023), 76–99. De asemenea, a susținut comunicarea *O revistă economică uitată: „Wirtschaftsrundschau” (Orizont economic), publicată de Hermannstädter Allgemeine Sparkassa (Banca Generală de Economii Sibiu) în anii 1935–1944*, la simpozionul internațional „Muncă, bani, bănci, cultură și politică (sec. XVIII–2023) / Labour, Money, Banks, Culture and Politics (18th Century–2023)”, organizat de Universitatea din Oradea, Academia Oamenilor de Știință din România, Asociația Română de Istorie Bancară Oradea, în 16–18 iunie. **Liviu Cîmpeanu** a publicat studiul „Bătălia inexistentă: Sibiu, 22 martie 1442. O analiză critică a izvoarelor privind bătălia decisivă dintre Iancu de Hunedoara și Meziid Beg”, în *Evul Mediu neterminat / A befejezetlen középkor / The Unfinished Middle Ages. Omagiu profesorului Adrian Andrei Rusu cu ocazia împlinirii vârstei de 70 ani / Tanulmányok Adrian Andrei Rusu professzor köszöntésére 70. születésnapja alkalmából / Studies in honour of Professor Adrian Andrei Rusu on his 70th birthday*, ed. Gianina-Diana Iegar, Péter Levente Szócs, Gabriela Rusu, Florela Vasilescu (Cluj Napoca, Editura Mega, 2022), 149–161. De asemenea, a susținut prezentarea *Construcția imaginii istoriografice a lui Iancu de Hunedoara în Evul Mediu și Epoca Modernă timpurie*, în cadrul Sesiunii anuale de comunicări științifice a Institutului de Cercetări Socio-Umane Sibiu, intitulată *Științele socio-umane la începutul mileniului III*, ediția a XVI-lea, Sibiu, 8 decembrie. **Julia Derzsi** a susținut comunicările „Die Gerichtsbarkeit der sächsischen Städte in Siebenbürgen” la conferința internațională intitulată *Geschichte des Rechts im Donau-Karpaten-Raum im Spätmittelalter und der Frühen Neuzeit*, organizată de BKGE Oldenburg, IKGS München, Universitatea Passau, AKSL Heidelberg) la Passau, în perioada 21–24 septembrie; respectiv „The Transylvanian Saxons during the reign of Stephen Báthory” la conferința *Stephen Báthory between intended homogenization and de facto pluralization* (org.: ICSU Sibiu, ELTE Budapesta, Universitatea din Varșovia, Leibniz-Institut für Europäische Geschichte, REFORC), Sibiu, 12–13 octombrie. **Dan Dumitru Iacob** a redactat studiul „Orașul Botoșani în surse cartografice austriece din secolul al XVIII-lea”, în *Historia Urbana*, XXXI (2023), 50 p.+1 planșă A3 (în curs de apariție). De asemenea, a prezentat comunicarea „The first topographical plans of towns in Moldavia and their importance in urban modernisation (18th–19th centuries)”, la conferința internațională *Mediating urban order*, organizată de Comisia Internațională pentru Istoria Orașelor, Universitatea „Alexandru Ioan Cuza” din Iași, Academia Română, Comisia de Istorie a Orașelor din România, Muzeul Municipal „Regina Maria” din Iași și Complexul Muzeal Național „Moldova”, Iași, 18–20 septembrie. **Ilie Moise** a scris *Prefața lucrării Curs de doctrină etnografică și Curs de etnografie (1934-1935)*, autor Simion Mehedinți, volum îngrijit de Costică Neagu, Focșani, Editura Terra, 2023. De asemenea, a susținut comunicarea „Câteva considerații privind conceptul de rânduială în satele din sudul Transilvaniei”, la Conferința Națională ASER, desfășurată la Bistrița, 23–25 noiembrie. **Nicolae-Alexandru Nicolaescu** a publicat studiul „The Educational Themes Published by the Romanian Press in the Austro-Hungarian Empire (1868–1914). A Comparative Case Study of the Most Representative Cultural Magazines: *Familia*, *Transilvania* and *Lucăfărușul*”, în *Hiperboreea*, vol. X, nr. 2, p. 158–177 (revistă indexată Web of Science). De asemenea, a susținut comunicarea „About Civic Activism in the Transylvanian Countryside: the Case of the Newspapers Published for Peasants (1867–1914)”, la sesiunea internațională *Rural History 2023*, organizată de European Rural History Organization în parteneriat cu Universitatea „Babeș-Bolyai”, Cluj-Napoca, 11–14

septembrie (în colaborare cu Sorin Radu). **Anda-Lucia Spânu** a publicat articolul „Food in Text and Image. Long Nineteenth Century Historical Images of nowadays Romanian Towns”, în *Città e cibo dall'antichità a oggi / Cities and Food from Past to Present*, a cura di Luca Mocarrelli, AISU International Insights 3, Torino, 2023, p. 778–788. De asemenea, a prezentat comunicarea „European Cultural Heritage through Historical Images of the Towns (of nowadays Romania)”, la *The International Conference Binding: Tangling: Confronting. Cultural Relationships in Central Europe through the Ages*, Silesian Museum in Katowice, 7–9 November. **Maria Crîngaci-Țiplic** a publicat studiile „Die ehemaligen mittelalterlichen Kapellen neben der Heltauer Kirche”, în *Zeitschrift für Siebenbürgische Landeskunde*, 45 (2022), p. 1–37 (în colaborare cu Ioan Marian Țiplic), respectiv „Mănăstirile medievale mendicante ale Sibiului și peisajul lacustru din jurul lor”, în *Sub semnul artei. Studii în onoarea academicianului Marius Porumb la 80 de ani*, coord. Cirpian Firea, Aurel Rustoiu, Coriolan H. Oprean (Cluj-Napoca: Editura Mega, 2023, în colaborare cu Ioan Marian Țiplic și Corina Cioltei-Hopârtean).

ICSU Sibiu, Bd. Victoriei 40, 550024 – Sibiu
Tel.: 004 0269212604, fax: 004 0269216605

www.icsusib.ro

Redacție: Julia Derzsi, Liviu Cîmpeanu
Director: Prof. univ. dr. Rudolf Gräf
ISSN 1224-1600